

UMF ” CAROL DAVILA” BUCURESTI

FACULTATEA DE MEDICINA

PROF. DR. OVIDIU ALEXANDRU BAJENARU

Profesor de Neurologie, UMF „Carol Davila” Bucuresti

Doctor în Stiinte Medicale

Medic primar neurolog

Şef Clinica Neurologie Spitalul Universitar de Urgenta Bucuresti

*Candidat pentru funcția de **DIRECTOR AL DEPARTAMENTULUI CLINIC DE NEUROSTIINTE CLINICE (Departamentul 6) al Facultății de Medicină din UMF „ Carol Davila” Bucuresti***

PROGRAM MANAGERIAL

In contextul integrării țării noastre în Uniunea Europeană și al dezvoltării continue a științelor biomedicale, a creșterii competitivității și calității profesionale pe plan intern dar mai ales în circuitul științific internațional precum și al schimbărilor în starea de sănătate a populației generale în care afecțiunile sistemului nervos alături de bolile vasculare (și în principal a celor cerebrovasculare) și problemele de sănătate mintală constituie și mai ales vor constitui în perioada cel puțin a încă 1 – 2 generații de acum înainte, principala problemă majoră de sănătate publică, rolul departamentelor universitare de neuroștiințe clinice (cu toate ramurile lor – neurologie, psihiatrie, neurochirurgie, neuropsihologie clinică – atât la adulți cât și în populația pediatrică și în rândul adolescenților) crește în mod evident, atât în formarea medicilor de familie și a specialiștilor în domeniile menționate cât și al cercetării științifice precum și în expertiza de specialitate și asistența medicală a populației afectate de acest tip de afecțiuni.

Pornind de la aceste premize, consider că activitatea Departamentului Clinic de Neuroștiințe Clinice din Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol

Davila Bucuresti” in perioada urmatoare trebuie sa continue sa se axeze pe urmatoarele directii:

- 1. Optimizarea procesului didactic**
- 2. Dezvoltarea activitatii performante de cercetare stiintifica**
- 3. Integrarea activa a membrilor departamentului in cooperarea si circuitul stiintific international**
- 4. Promovarea membrilor catedrelor pe baza performantelor si experientei profesionale**
- 5. Integrarea activa a membrilor departamentului in stabilirea strategiilor la nivel national in domeniul sanatatii publice**

1. OPTIMIZAREA PROCESULUI DIDACTIC

In vederea realizarii acestui obiectiv, rolul Directorului de Departament consta in orientarea coordonata in cadrul clinicilor si specialitatilor componente pe urmatoarele directii:

- activitate didactica pentru studentii Facultatii de Medicina
- activitatea didactica destinata medicilor rezidenti
- activitatea de educatie medicala continua pentru medicii specialisti din sistemul national de sanatate

In acest context, prima masura care se impune este revizuirea critica periodica a actualelor programe de invatamant si reformularea lor coordonata intre diferitele specialitati pentru a le optimiza, in sensul excluderii suprapunerii unor capitole care sunt predate de mai multe ori in prezent, in cadrul modulelor fiecarei specialitati; de asemenea prin dialog profesional si colegial se impune stabilirea unor definitii comune unice ale conceptelor referitoare la aspecte regasite concomitent in practica specialitatilor inrudite; nu in ultimul rand toate aceste aspecte trebuie sa porneasca de la premiza obiectivului principal procesului didactic si anume acela de a oferi diferentiat:

- studentilor: cunostintele practice si teoretice necesare medicului generalist si de familie, pentru recunoasterea si ingrijirea corecta conform cu nivelul sau de competenta a urgentelor medicale si a afectiunilor cronice specifice in colaborare si comunicare profesionala cu medicul specialist; de asemenea, se impune ca medicul de familie sa aiba mai multe cunostinte despre problemele de dezvoltare normala si in conditiile unor afectiuni inascute sau dobandite ale sistemului nervos, atat la copil cat si la adolescent si adult deoarece adesea multe dintre problemele de sanatate intalnite in neurologia si psihiatria adultului isi au originea in copilarie;
- medicilor rezidenti: cunostintele practice si teoretice necesare medicului specialist, la un nivel aprofundat si mult mai detaliat comparativ cu medicul generalist, pentru recunoasterea si ingrijirea corecta conform cu nivelul sau de competenta a tuturor tipurilor de afectiuni din domeniul specialitatii in concordanta cu cerintele actuale la nivel cel putin european, asa cum sunt formulate ce catre Uniunea Europeana a Medicilor Specialisti (actualizate in anul 2012);
- medicilor specialisti: actualizarea cunostintelor in domeniu si formarea de competente in diagnostic si tratament, in concordanta cu evolutia actualizata a acestora pe plan stiintific international.

Un aspect important al sustinerii activitatii didactice pe aceste coordonate este si acela de a elabora si actualiza manuale unice in cadrul Departamentului, adaptate noilor programe pentru fiecare dintre specialitatile componente, la realizarea carora sa isi aduca aportul in mod unitar cadrele didactice din toate clinicile componente; mai mult decat atat, in aceste manuale (ca de altfel si in structura programelor de invatamant) abordarea subiectelor interdisciplinare (neurologie – neurochirurgie – psihiatrie, atat la adult cat si la copil si adolescent) este de dorit sa se faca intr-o viziune unitara prin participarea in colaborare a specialistilor din disciplinele departamentului. In

acest proces directorul de departament are un rol esential in coordonarea tuturor activitatilor care implica participarea clinicilor componente, prin realizarea conditiilor optime de dialog cu respectarea colegiala a opiniilor si profesionalismului tuturor celor implicati.

Consider ca personal pot asigura coordonarea acestui proces, cel putin prin prisma experientei pe care am acumulat-o de-a lungul anilor nu numai ca sef de disciplina si de catedra dar si ca fost Prodecan al Facultatii de Medicina si mai ales ca director al acestui Departament incepand cu anul 2012, precum si ca principal coordonator al ghidurilor nationale oficiale de diagnostic si tratament in bolile neurologice (inclusiv in domenii comune cu alte specialitati, precum psihiatria si medicina legala ca in cazul Ghidului pentru demente – in realizarea caruia cooperarea cu Asociatia Psihiatrilor din Romania, Asociatia pentru boala Alzheimer si Societatea de Medicina Legala a fost esentiala), ca membru al UEMS-Board of Neurology (in cadrul caruia am participat si particip in continuare la elaborarea normelor de competenta si a celor de curriculum european pentru medicii neurologi precum si la organizarea anuala a examenului de neurolog european, si in care timp de 5 ani am indeplinit si un mandat de secretar general al Comitetului Executiv) si ca fost membru ales pe o perioada de 5 ani in Comitetul Executiv al Societatii Europene de Neurologie (ENS).

In ceea ce priveste activitatea de educatie medicala continua, voi cauta ca prin initiativele organizatorice personale sa incurajez si sa particip direct la implicarea in mai mare masura a institutiei noastre universitare, prin disciplinele din cadrul acestui departament (mai ales in colaborare unele cu altele) in acest tip de activitate didactica, care in prezent este sustinut aproape in exclusivitate de catre asociatiile profesionale de specialitate. Maniera de realizare a acestor activitati va trebui sa fie bazata pe obiectivitate si total independenta de promovarea altor interese decat cele bazate pe datele stiintifice si nevoile de asistenta medicala competenta a populatiei, pe exigenta profesionala si experienta expertilor din departamentul nostru universitar din fiecare domeniu.

2.– 3. DEZVOLTAREA ACTIVITATII PERFORMANTE DE CERCETARE STIINTIFICA si INTEGRAREA ACTIVA A MEMBRILOR DEPARTAMENTULUI IN COOPERAREA SI CIRCUITUL STIINTIFIC INTERNATIONAL

Un obiectiv major in lumea academica si universitara din domeniul stiintelor biomedicale in prezent este ca acest segment profesional sa devina liderul major in cercetarea stiintifica. De altfel acest aspect a devenit evident si in UMF „Carol Davila” in ultimii ani, si in contextul actualei legi a educatiei si invatamantului, intrucat performanta in cercetarea stiintifica valorificata si atestata de lucrari acceptate spre publicare in revistele stiintifice cotate ISI reprezinta cel mai important criteriu de evaluare academica si de promovare didactica individuala.

Pentru realizarea acestui obiectiv, consider ca Directorul de Departament are un rol esential in identificarea impreuna cu liderii profesionali ai clinicilor si din Consiliul de Departament a acelor teme de cercetare cu valoare reala ale caror rezultate au potentialul de a fi acceptate spre publicare in reviste internationale cotate in *Web of Science*. De asemenea, cresterea valorii lucrarilor de cercetare care sa permita si obtinerea unor bugete corespunzatoare prin grant-uri de la institutiile de cercetare nationale si mai ales internationale, presupune in mod particular identificarea acelor subiecte interdisciplinare care sa permita asocierea mai multor grupuri de cercetare; in acest context asocierea in acest scop in primul rand al disciplinelor din cadrul departamentului este esentiala si apoi impreuna se poate realiza cu mai multa usurinta atragerea altor parteneri de valoare si performanta stiintifica reala din tara si din strainatate – in principal din Uniunea Europeana, ceea ce va permite accesarea si absorbtia de fonduri europene destinate cercetarii. In acest scop crearea unor grupuri interdisciplinare de lucru in care sa colaboreze in mod activ membrii din disciplinele departamentului reprezinta o solutie

practica si utila realizand o mai buna comunicare si dezbateri de idei si propuneri care sa se finalizeze in dezvoltarea atat in planul cercetarii stiintifice cat si in cel al activitatii didactice in domenii care implica colaborarea intre toate specialitatile reprezentate (ex. neuro-oncologia, tulburarile neurocognitive, tulburarile psihiatrice in bolile neurologice, bolile genetice la copii si adulti, epilepsia, s.a.).

In vederea realizarii acestor obiective care au ca scop asigurarea conditiilor necesare pentru cresterea performantei in activitatea de cercetare dar si in cea didactica, un rol esential il are Directorul de Departament care poate initia si coordona realizarea unitara a celor propuse mai sus.

Un alt aspect esential il reprezinta perfectionarea profesionala a cadrelor didactice atat a celor cu o experienta deja acumulata, dar mai ales a membrilor tineri din clinicile departamentului, a caror formare trebuie intensificata si realizata in conditii optime atat in cadrul Departamentului cat si prin gasirea solutiilor si facilitarea de schimburi interuniversitare in primul rand cu centre de cercetare si universitati cu performanta recunoscuta din tari dezvoltate economic si stiintific. Experienta personala pe care am acumulat-o in ultimii mai mult de 35 ani de activitate didactica neintrerupta in invatamantul medical academic, atat in propria formare stiintifica cat si prin facilitarea accesului la astfel de schimburi interuniversitare internationale pentru formarea si perfectionarea colaboratorilor mai tineri din clinica pe care o conduc, precum si in cadrul activitatii din Comitetul executiv al Societatii Europene de Neurologie si UEMS, poate fi foarte utila in realizarea acestui deziderat.

4. PROMOVAREA MEMBRILOR CATEDRELOR PE BAZA PERFORMANTELOR SI EXPERIENTEI PROFESIONALE

In sustinerea acestui obiectiv deosebit de sensibil in viata interna a oricarei discipline si catedre universitare, strategia abordata trebuie sa asigure o continuitate si comunicare fireasca si fluenta intre generatiile de diferite varste de cadre didactice avand ca scop principal consolidarea stiintifica si didactica a fiecarei discipline, cresterea prestigiului acestora si perfectionarea permanenta in raport cu evolutia cunostintelor profesionale in fiecare domeniu. Este esential ca in acest proces extrem de complex sa se asigure permanent un climat de exigenta si corectitudine, bazat pe respectarea valorii profesionale reale a fiecarui membru al departamentului precum si pe principiile moralei si deontologiei medicale si didactice.

Fata de situatia actuala in care valoarea activitatii stiintifice este evaluata aproape in exclusivitate prin prisma publicarii de articole stiintifice in reviste cotate in Web of Science, pentru o evaluare corecta ar trebui asociate si alte criterii legate de activitatea didactica si medicala care in viata reala si in conformitate cu statele de functiuni reprezinta – cel putin ca timp alocat – cea mai mare parte a activitatii cadrelor didactice din invatamantul medical universitar clinic. De aceea consider ca de urgenta trebuie facute demersurile necesare ca intr-un viitor cat mai apropiat sa se gaseasca formule de evaluare profesionala cat mai corecte care sa cuprinda pe langa activitatea de cercetare stiintifica (care ramane un criteriu esential si cu o pondere importanta) si aspectele mentionate mai sus. In realizarea acestor demersuri catre structurile decidente de la nivelul Universitatii, directorul de departament trebuie sa isi asume un rol cat mai activ.

De asemenea, continuand activitatea pe care am desfasurat-o in ultimii 8 ani in acest sens, ca Director de Departament este nevoie ca decizia de scoatere la concurs a posturilor neocupate si a celor pentru promovarea cadrelor didactice existente in fiecare catedra sa tina seama de acoperirea tuturor nevoilor

fiecarei clinici (didactice si stiintifice) nu numai de moment, dar si de perspectiva astfel incat transferul de responsabilitati si cunostinte profesionale de la o generatie la alta sa se faca procesual, fluent cu respectarea principiilor eticii si moralei si care sa asigure dezvoltarea continua a fiecarei clinici in mod firesc.

In acest domeniu, Directorul de Departament in colaborare cu sefii clinicilor implicate – asa cum s-a putut observa din experienta ultimilor 8 ani in acest Departament, are un rol esential si foarte important de coordonare si decizie, pe care pot sa mi-l asum cu toata responsabilitatea.

5. INTEGRAREA ACTIVA A MEMBRILOR DEPARTAMENTULUI IN STABILIREA STRATEGIILOR LA NIVEL NATIONAL IN DOMENIUL SANATATII PUBLICE

Avand in vedere faptul ca in Universitatea de Medicina si Farmacie „Carol Davila” Bucuresti se gasesc in mod justificat un mare numar dintre liderii de opinie din domeniul medicinei, este firesc ca opiniile lor sa fie luate in considerare si de catre factorii de decizie din domeniul sanatatii din tara noastra. Aceste decizii trebuie sa se bazeze in primul rand pe opiniile celor mai buni specialisti in domeniu. Este si cazul departamentului care grupeaza clinicile ce se ocupa de patologia sistemului nervos in care se gasesc cativa dintre liderii majori de opinie in domeniu. Reunirea acestora si in cadrul departamentului universitar trebuie sa fie de natura sa creasca forta de influenta profesionala in stabilirea strategiilor nationale in domeniul sanatatii publice, mai ales in domeniile de interes interdisciplinar care sa reflecte colaborarea fireasca si in plan stiintific si educational – asa cum le-am prezentat mai sus.

Si pentru realizarea concreta a acestui deziderat, consider ca Directorul de Departament are un rol impotant in coordonarea eforturilor celor implicati.

In concluzie, consider ca prin prisma experientei profesionale si manageriale acumulate in ultimii aproape 20 ani in cadrul UMF "Carol Davila" precum si a organismelor stiintifice din tara si internationale (v. *Curriculum vitae atasat*) sunt in masura sa-mi asum cu toata responsabilitatea atributiile de Director de Departament prevazute in Carta Universitara, reflectate in mod concret pentru fiecare dintre domeniile analizate succint mai sus, pentru Departamentul Clinic de Neurostiinte Clinice.

22 octombrie 2019

Prof. Dr. Ovidiu-Alexandru Bajenaru